

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Radimem Kadlčákem ve věci

žalobce: **C. D. P.**, narozený X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem X
zastoupený Mgr. Markem Eichlerem, advokátem
sídlem Nekázanka 888/20, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 5. 2025, č. j. OAM-239/ZA-ZA11-HA13-2025,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 5. 2025, č. j. OAM-239/ZA-ZA11-HA13-2025, jímž žalovaný vyslovil, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a doplňkovou ochranu mu pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu nelze udělit. Současně se žalobce domáhal toho, aby soud žalovanému uložil povinnost nahradit mu náklady soudního řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

Žaloba

2. V žalobě žalobce předně namítl, že žalovaný při zjišťování stavu věci porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jakož i § 14 zákona o azylu. Uvedl, že o udělení mezinárodní ochrany požádal zejména z důvodu existence důvodů hodných zvláštního zřetele, neboť na území České republiky žije již 40 let a má zde veškeré sociální i rodinné zázemí. Žije zde celá jeho rodina, a to manželka a 7 dětí. Manželka žalobce a jeho dvě nejmladší (nezletilé) děti mají v České republice povolen trvalý pobyt, starší (zletilé) děti žalobce jsou státními příslušníky České republiky. Dodal, že jeho manželka zde podniká, avšak je dlouhodobě vážně nemocná, jelikož jí postupně selhávají ledviny a musí docházet na dialýzu. O chod obchodu se tak stará spíše žalobce, přičemž také pomáhá s péčí o děti a domácnost. Ve Vietnamu už žalobce nikoho nemá, a tudíž se nemá kam vrátit. Žalobce podotkl, že se blíží k důchodovému věku a bylo by pro něj těžké se ve Vietnamu o sebe postarat a vybudovat si nové zázemí. Jeho vycestování by tak mělo nepřiměřené dopady do rodinného a soukromého života celé rodiny žalobce, nadto za situace, že má záznam v trestním rejstříku, a vycestování by se u něj proto rovnalo vyhoštění bez možnosti návratu. Byl by tedy nucen na území zanechat všechny své děti, a to v péči vážně nemocné manželky, která potřebuje péči a pomoc žalobce. Následně žalobce namítl, že na území domovského státu bude nucen žít v nedemokratických poměrech, neboť je státní režim Vietnamu autokratickou vládou, a nejsou tak dodržována elementární lidská práva a svobody.
3. Žalobce měl za to, že vzhledem k uvedeným okolnostem jeho případu mu měl být udělen alespoň tzv. humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu, jelikož je jeho situace hodná zvláštního zřetele.
4. Žalobce dále poukázal na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Jeunesse vs. Nizozemsko, č. 12738/10, na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci „Zambrano“ a na rozsudek Chavez-Vilchez, č. C-133/15, podle kterých by v případě, že dítě je občanem Evropské unie, mělo být rodiči umožněno s ním zůstat, aby nedošlo k jejich odloučení a porušení nejlepšího zájmu dítěte. Dále odkázal na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Tuquabo-Tekle vs. Nizozemsko, č. 60665/00, podle něhož, je čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv chráněn i tzv. rodinný život mezi manželi, který nesmí být neúměrně narušen formalistickým rozhodnutím. Žalobce též konstatoval, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 7. 2010, č. j. 6 Azs 12/2010-80, uvedl, že existenci tzv. vážné újmy lze spatřovat i v situaci, kdy vycestování cizince bude v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv.
5. Následně žalobce namítl, že žalovaný nepostupoval v souladu s principy správního řízení, porušil procesní práva žalobce a nevycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, resp. situaci jeho a jeho rodiny řádně neposoudil, své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil, zejména pokud jde o rodinné vazby, jeho zázemí a celkovou rodinou situaci na území České republiky, a to s ohledem posouzení, zda tato těžká situace může být podřazena pod důvody humanitárního azylu, což v komplexu činí rozhodnutím nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů a tedy nezákonným. Dodal, že jeho vycestováním by došlo k zásahu do jeho práva na rodinný život, protože rozdělení rodiny by mohlo poškodit jeho nezletilé děti i nemocnou manželku, která je na jeho pomoci závislá. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2023, č. j. 6 Azs 269/2022-17.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

6. Podle žalobce se žalovaný dostatečně nezabýval možností udělení tzv. humanitárního azylu. Žalovaný měl posuzovat celkový kontext případu žalobce, tedy nejen jeho trestní minulost, ale také délku jeho pobytu na území, integraci, rodinné vazby, chování po výkonu trestu, roli ve výchově dětí a pomoc manželce. Namítl tak, že dojde-li k rozhodnutí, kterým bude hrozit rozpad rodiny, neboť nebude moci pomáhat své nemocné manželce a být v bezprostředním kontaktu se svými dětmi, které jsou na něm citově závislé. Podle žalobce tudíž dojde k nepřiměřenému porušení lidských práv jeho dětí a manželky. V této souvislosti žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2019, č. j. 7 Azs 435/2018-32, podle kterého může být důvodem udělení tzv. humanitární ochrany zdravotní stav jeho manželky a nutnost o ní pečovat.
7. Žalobce též konstatoval, že vyčerpal všechny dostupné možnosti, když požádal o udělení pobytového oprávnění, které mu však nebylo uděleno, přičemž po vycestování již nebude moci pobytové oprávnění získat, neboť má záznam v trestním rejstříku.
8. Postup žalovaného, kterým podle § 15a zákona o azylu vyloučil možnost udělení doplňkové ochrany, označil žalobce za rozporný s principy materiálního právního státu a nejlepšími zájmy jeho nezletilých dětí. Podotkl, že tím bylo i nepřiměřeně zasaženo do rodinného a soukromého života celé jeho rodiny, což však žalovaný nijak nezohlednil.
9. S poukazem na judikaturu správních soudů (konkrétně rozsudky Krajského soudu v Hradci Králové ve věci vedené pod sp. zn. 52 Az 46/2003, Krajského soudu v Praze ve věci vedené pod sp. zn. 47 Az 114/2003 a Nejvyššího správního soudu ve věci vedené pod sp. zn. 4 Azs 421/2004), podle níž je sice udělení azylu na volné úvaze příslušného správního orgánu, avšak musí být zřejmé, o co se jeho úvahy opíraly, z jakých podkladů při své úvaze vycházel a k jakým závěrům dospěl, aby bylo možno přezkoumat, zda daný správní orgán nevybočil z obecných mezí daných základními principy platného právního řádu, či z hlediska procesních předpisů, měl žalobce za to, že žalovaný těmito požadavkům nedostál. Podle žalobce totiž není z odůvodnění napadeného rozhodnutí patrné, jak žalovaný situaci žalobce posoudil. Žalovaný se rovněž nevypořádal s tím, zda je schopen se ve svém věku vystěhovat do Vietnamu a postarat se o sebe. Napadené rozhodnutí je tedy dle žalobce neurčité, nepřezkoumatelné a vydané bez ohledu na práva jeho rodiny, nemocné manželky a 7 dětí.
10. Žalobce byl vzhledem k uvedenému toho názoru, že rozhodnutí správního orgánu je v rozporu s § 2, § 3, § 4, § 36 odst. 3, § 68 odst. 3 správního řádu a dále s § 14 a § 15a zákona o azylu, jakož i s pro Českou republiku závaznými mezinárodními dokumenty, zejména čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Vyjádření žalovaného k žalobě

11. Žalovaný ve vyjádření k žalobě úvodem konstatoval, že námitky žalobce jsou zcela neopodstatněné, přičemž plně odkázal na obsah správního spisu. Uvedl, že v rámci správního řízení postupoval v souladu se zákonem o azylu a správním řádem a napadené rozhodnutí je řádně odůvodněno a podloženo příslušnými informacemi o zemi původu. Žalovaný dále zdůraznil, že bylo v průběhu předmětného správního řízení objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce byla pouze legalizace jeho pobytu, neboť má v České republice rodinu. K tomu žalovaný zmínil, že snahu zůstat v České republice a legalizovat si zde pobyt, stejně jako poukazované rodinné a osobní důvody, nelze podřadit pod taxativně stanovené důvody dle zákona o azylu. Žalovaný poznamenal, že mezinárodní ochrana je výjimečným právním institutem, jehož smyslem je poskytnout žalobci ochranu, nikoliv však

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

před jakýmikoliv negativními jevy v zemi původu, nýbrž jen z důvodů upravených zákonem o azylu. Ty však v případě žalobce shledány nebyly. Žalobce přitom v rámci správního řízení netvrdil a ani žalovaný nezjistil žádné skutečnosti svědčící o tom, že by byl žalobce ve vlasti vystaven jednání vykazujícím znaky pronásledování. Žalovaný připomněl, že rodinné vazby v České republice nejsou důvodem pro udělení azylu a dodal, že rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu či rozhodnutí o neudělení azylu v situaci, kdy žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, samo o sobě nevylučuje pobyt takového cizince na území České republiky. Jsou-li k tomu dány rodinné důvody, např. zdravotní problémy manželky, tak je tuto otázku potřeba řešit dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), který je k úpravě pobytu cizinců na českém území primárně určen.

12. Žalovaný poté uvedl, že při neudělení doplňkové ochrany pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu, postupoval plně v intencích rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, přičemž byla aplikace citovaného ustanovení zcela namístě, a byla též řádně odůvodněna. Podle žalovaného rovněž nebylo možno bagatelizovat velmi vážné a společensky nebezpečné trestní jednání žalobce (tj. drogová trestní činnost). Z uvedených důvodů tak žalovaný ve věci navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Ústní jednání

13. Při ústním jednání soudu konaném dne 7. 10. 2025 právní zástupce žalobce plně odkázal na podanou žalobu, přičemž připomněl, že na území České republiky pobývají děti žalobce a jeho nemocná manželka. Uvedl také, že žalovaný ve věci nedostatečně zkoumal možnost udělení humanitárního azylu. Závěrem zdůraznil silné zakořenění žalobce v České republice.
14. Pověřený pracovník žalovaného pak zcela odkázal na obsah napadeného rozhodnutí a vyjádření se ve věci. Konstatoval, že žalobce nebyl v domovském státě nijak pronásledován, přičemž dále poukázal na dikci § 15a zákona o azylu. Upozornil též na pobytovou historii žalobce na území, a to v kontextu učinění předmětné žádosti o azyl žalobcem po 40 letech jeho pobytu v České republice. K tomu doplnil, že měl žalobce postupovat dle zákona o pobytu cizinců. Žalovaný se tedy nedopustil v řešeném případě žádného pochybení.

Posouzení věci soudem

15. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věť druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věť první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během 1 měsíce ode dne doručení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

16. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
17. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí o žalobě. Dne 28. 2. 2025 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice a dne 6. 3. 2025 poskytl údaje potřebné k této žádosti (za přítomnosti tlumočníka vietnamského jazyka). Konkrétně sdělil, že se narodil dne X v obci X (Vietnam), je vietnamské státní příslušnosti, bez vyznání a politického přesvědčení. Žalobce dále uvedl, že je ženatý a má 7 dětí, z toho jsou 2 nezletilé. Všechny děti, kromě nejstaršího syna žijí s ním a jeho manželkou ve společné domácnosti v X. Z Vietnamu vycestoval letecky v roce 1982 za účelem zaměstnání na pracovní vízum, od té doby žije v České republice a Vietnam navštívil naposledy v roce 2018. V jiném státě mu vízum či povolení k pobytu uděleno nebylo. O mezinárodní ochranu dříve nikde nepožádal. Zmínil také, že je zdravý a nemá žádná zdravotní omezení. Sdělil, že byl v České republice odsouzen za prodej drog, přičemž byl ve vězení od roku 2020 do roku 2024. O mezinárodní ochranu požádal z důvodu, že v České republice žije více než 40 let. Ve Vietnamu už nikoho nemá, jeho rodina žije zde a on tu chce žít s ní. Dodal, že jeho manželka má problém s ledvinami a musí jezdit na dialýzu.
18. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 6. 3. 2025 žalobce nejprve uvedl (za přítomnosti tlumočníka vietnamského jazyka), že z Vietnamu vycestoval za účelem práce. V České republice podnikal a v roce 1997 získal trvalý pobyt, který mu byl zrušen, protože byl odsouzen za prodej drog. Sdělil, že ve Vietnamu nikdy neměl žádné problémy se státními a bezpečnostními orgány, přičemž neměl potíže ani při vycestování či vyřízení dokladů. V domovském státě neměl žádné problémy kvůli rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině nebo politickému přesvědčení. Ve Vietnamu žijí jeho sestra a bratr, s nimiž je v kontaktu pouze občasně. V případě návratu do Vietnamu se žalobce ničeho neobádá, ale chtěl by zde zůstat se svojí rodinou. Dále žalobce uvedl, že má jeho manželka od roku 2016 problémy s ledvinami a od února 2025 jezdí jednou za tři dny na dialýzu do nemocnice v Děčíně. Do nemocnice s ní žalobce jezdí autem, ale jeho manželka by byla schopna jezdit i autobusem. Manželka žalobce též provádí dialýzu doma, a to každý den po dobu 6 hodin v noci, přičemž jí žalobce pomáhá s připojením hadice od přístroje na tělo. Žalobce poté uvedl, že starší děti jsou již mimo domov a vrací se pouze na víkend. Dvě nejmladší děti jsou ještě malé a manželce žalobce proto pomáhat nemohou. Ke zdravotnímu stavu manželky žalobce doplnil, že je slabá – čeká na transplantaci ledvin. Manželce žalobce tak pomáhá i v podnikání, neboť ta prodává potraviny ve večerce. Celý den je tedy v obchodě, pouze je-li unavená, tak zůstane doma. Žalobce též zmínil, že je jeho manželka soběstačná, avšak nemůže dělat těžkou práci. Závěrem pohovoru žalobce uvedl, že by zde chtěl zůstat s rodinou a získat humanitární azyl. Současně žalobce doložil lékařské zprávy o zdravotním stavu manželky a oddací list.
19. Dne 23. 4. 2025 byl s žalobcem proveden doplňující pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, během něhož žalobce k dotazu žalovaného sdělil, že notářský zápis ze dne 25. 2. 2025 předložil toliko jako důkaz toho, že může pobývat v odkazovaném domě v X, aby mohl odejít z uprchlického tábora. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že do České republiky přicestoval v roce 1982, žijí zde jeho manželka a 7 dětí, z nichž jsou 2 nezletilé a chce být s nimi. Dodal, že je již starší a ve Vietnamu kromě sourozenců nikoho nemá. Jeho manželka má také už 10 let problémy s ledvinami a její zdravotní stav vyžaduje každodenní pomoc. Upřesnil, že nemá žádné politické důvody pro předmětnou žádost, ale vzhledem k rodinným důvodům žádá o udělení humanitárního azylu.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

20. Ve spisové dokumentaci je založen též opis z evidence rejstříků trestů fyzických osob ze dne 19. 3. 2025, rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 6. 2021, č. j. 102 T 15/2021-1764, a rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 17. 9. 2021, č. j. 15 To 61/2021-1818, ze kterých vyplývá, že žalobce byl odsouzen za spáchání zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 3 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, k trestu odnětí svobody na 7 a půl roku, který vykonával do roku 2024. Poté byl podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody na zkušební dobu do roku 2030.
21. Obsahem správního spisu jsou také lékařské zprávy manželky žalobce, notářský zápis ze dne 25. 2. 2025 a Informace Ministerstva vnitra ze dne 4. 6. 2024, Vietnam – bezpečnostní a politická situace v zemi.
22. Žalobce byl poté vyrozuměn o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí v rámci předmětného řízení o udělení mezinárodní ochrany, přičemž se seznámil s podklady pro rozhodnutí ve věci dne 30. 4. 2025. Doplnění podkladů rozhodnutí žalobce nežádal, přičemž pouze znovu odkázal na svoji pobytovou historii a rodinnou situaci.
23. Dne 6. 5. 2025 tak žalovaný vydal napadené rozhodnutí, které nabylo právní moci dne 29. 5. 2025.
24. Soud se ve věci nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti, kterou žalobce spatřoval obecně v tom, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí není patrné, jak žalovaný posoudil jeho pobytovou a rodinnou situaci a zda tato mohla být podřazena pod důvody humanitárního azylu. Napadené rozhodnutí měl žalobce za nepřezkoumatelné rovněž z důvodu, že se žalovaný nevypořádal s tím, zda je schopen se ve svém věku vystěhovat do Vietnamu a tam se o sebe postarat.
25. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu platí, že v odůvodnění rozhodnutí se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
26. S odkazem na výše citované ustanovení správního řádu soud konstatuje, že z odůvodnění rozhodnutí musí být vždy zřejmé, z jakých skutkových zjištění správní orgán ve vztahu k jím vyhlášenému výroku vycházel a na základě jakého právního názoru k závěrům o něm dospěl. Správní rozhodnutí, které takovouto skutkovou a právní úvahu neobsahuje, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť nemůže plnit svoji základní funkci, tedy osvětlit účastníkům řízení, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno v jeho výroku (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, nebo ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298). Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí, nelze-li v něm zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je tedy vyhrazeno pouze těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2023, č. j. 2 Afs 122/2022-56). Upozornit lze též na závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 12. 5. 2010, č. j. 8 As 60/2009-73, dle kterého „účelem Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

soudního přezkumu není lpění na formální dokonalosti správních rozhodnutí, ale účinná ochrana veřejných subjektivních práv adresátů veřejné správy. (...) Správní soud může výjimečně slevit z nároků na dodržení požadavků § 68 odst. 3 správního řádu, nalezne-li ve správním spisu dostatečnou oporu pro úvahu, že je rozhodnutí správního orgánu po právní i skutkové stránce v souladu se zákonem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36). Tento postup je však namístě pouze v případech, kdy správní spis dává *prima facie* jednoznačnou odpověď na otázky týkající se skutkového stavu věci. Poskytuje-li totiž správní soud ochranu veřejným subjektivním právům přezkumem správního rozhodnutí, činí tak i posouzením jeho odůvodnění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 AfS 1/2010-53).“ (srov. také rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 6. 1996, č. j. 6 A 825/95-7).

27. Případným je připomenout i závěr plynoucí z nálezů Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, že „není nepřezkoumatelným rozhodnutí, v jehož odůvodnění orgán veřejné moci prezentuje od názoru účastníka řízení odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní, a toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí.“ Obdobně lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2018, č. j. 7 As 150/2018-36, dle kterého správní orgány „[n]emají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí.“ (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43).
28. Vycházejí z dříve popsaného je pak v řešeném případě třeba uvést, že z napadeného rozhodnutí ve spojení s obsahem správního spisu je naprosto zřejmé, z jakých skutkových zjištění žalovaný ve vztahu k jím vyhlášenému výroku vycházel a na základě jakého právního názoru k závěru o něm dospěl. Nadepsaným požadavkům na odůvodnění rozhodnutí tak žalovaný v projednávané věci podle názoru soudu dostal, neboť srozumitelně popsal, jakými úvahami byl při svém rozhodování veden a proč žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu nevyhověl. Soud poté konstatuje, že se žalovaný rodinnou situací žalobce v odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobně zabýval (viz str. 5 až 7), konkrétně v části týkající se právě možnosti udělení tzv. humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Dospěl přitom k závěru, že životní situaci žalobce nelze považovat za nijak mimořádnou, a jeho případ tudíž není případem zvláštního zřetele hodným, jak to vyžaduje § 14 zákona o azylu. Žalovaný v tomto ohledu komplexně zrekapituloval pobytovou a rodinnou situaci žalobce, přičemž mj. konstatoval, že ačkoliv žalobce zdůrazňoval, že má jeho manželka problémy s ledvinami již od roku 2016 (resp. 10 let) a její zdravotní stav vyžaduje každodenní pomoc, přesto během posledních 4 let, kdy vykonával trest odnětí svobody (2020 až 2024), musela svoji životní situaci zvládnout sama – tj. zcela bez pomoci žalobce. Dále žalovaný uvedl, že žalobce pozbyl pobytové oprávnění na území pouze v důsledku jeho vlastního jednání – z důvodu závažné drogové trestné činnosti spáchané v České republice. Žalovaný také poukázal na možnost pomoci manželce žalobce ze strany jejích zletilých dětí pobývajících na území (nadto ve společné domácnosti). S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu pak žalovaný popsal, že existenci rodinných vazeb žalobce na území České republiky nelze považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Nejedná se totiž o institut, který by měl být jakousi „záchrannou brzdou“, pokud žalobce pozbyl příslušné pobytové oprávnění v důsledku jím spáchané trestné činnosti. Dle žalovaného není humanitární azyl určen k zajištění pobytového povolení žalobce.

29. Soud k tomu zároveň doplňuje, že byť se žalovaný v napadeném rozhodnutí konkrétně nevyjádřil ke skutečnosti, zda je žalobce schopen se ve svém věku vrátit zpět do Vietnamu a tam se o sebe postarat, z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že se situací žalobce i stran možného návratu do vlasti (minimálně implicitně) zabýval, neboť jednoznačně konstatoval, že žalobce je dospělý, plně právně způsobilý, praceschopný a zdravý. Žádné skutečnosti uvedené žalobcem ve správním řízení rovněž nesvědčily o tom, že by se nebyl v jeho domovském státě schopen o sebe postarat. Nadto ve Vietnamu nadále žijí jeho sourozenci, s nimiž je v občasném kontaktu, a tudíž nelze tvrdit, že by žalobce v domovské zemi neměl už žádné rodinné a sociální vazby.
30. Ostatně žalobce spíše než s absencí úvah žalovaného ve smyslu nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí nesouhlasí právě s vlastními závěry žalovaného o důvodech, pro které bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14 zákona o azylu a nemožnosti udělit doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu. Žalobce tedy polemizoval s konkrétními závěry žalovaného ve věci, když namítl nesprávnost aplikace jednotlivých ustanovení zákona o azylu, což však samo o sobě svědčí o přezkoumatelnosti odůvodnění napadeného rozhodnutí. Správnost či nesprávnost právních názorů žalovaného totiž není otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí, nýbrž jeho zákonnosti. Soud proto dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, a tudíž jej shledal přezkoumatelným.
31. V souvislosti s vlastním obsahem žalobní argumentace soud dále upozorňuje na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, ze kterého plyne, že *„míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod – byť i vyhovující – obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta“* (srov. také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009-99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007-46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008-60, nebo ze dne 20. 9. 2022, č. j. 4 Afs 306/2020-70). Soud přitom zdůrazňuje, že soudní řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je ovládáno zejména dispoziční zásadou. Obsah, rozsah a kvalita žaloby tedy předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí.
32. Vycházeje z výše odkazované judikatury pak bylo třeba pouhý odkaz žalobce na § 2, § 3, § 4, § 36 odst. 3 správního řádu považovat za již natolik neurčitý, že se jím soud nebyl vůbec schopen zabývat. Žalobce totiž v dané části nijak neozřejmil, v čem konkrétně by mělo pochybení žalovaného spočívat. V tomto ohledu je nutno připomenout, že pouhý výčet zákonných ustanovení, která měla být žalovaným dle žalobce porušena, nelze považovat za řádně uplatněné žalobní body (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 Azs 88/2018-38, ze dne 17. 2. 2006, č. j. 8 Azs 134/2005-44, či rozsudek rozšířeného senátu téhož soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58). Jinak řečeno, právní náhled žalobce na věc se nemůže omezit toliko na blíže nespecifikovaná (univerzální) tvrzení či prosté odkazy na ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 Azs 88/2018-38). Nutno též opětovně upozornit na fakt, že nebylo namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel jeho argumentaci či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Soud poté

v rámci hodnocení projednávaného případu v obecné rovině neshledal, že by se žalovaný dopustil porušení žalobcem zmíněných ustanovení správního řádu a zákona o azylu.

33. K povšechné námitce, že napadené rozhodnutí nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci, soud předně připomíná, že potřebný rozsah zjišťování skutkového stavu se v azylovém řízení odvíjí především od tvrzení samotného žadatele o mezinárodní ochranu (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2024, č. j. 7 Azs 128/2024-58, ze dne 8. 11. 2024, č. j. 5 Azs 195/2024-36, ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48, nebo ze dne 16. 12. 2021, č. j. 3 Azs 118/2021-39). V kontextu žalobcem učiněné výpovědi ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu pak soud shledal žalovaným shromážděné podklady pro rozhodnutí za zcela dostatečné dle § 3 správního řádu, přičemž zdůrazňuje, že žalobce měl ve správním řízení dostatek prostoru k tomu, aby přednesl veškerá skutková tvrzení, která považoval za podstatná. V této souvislosti soud poukazuje i na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že *„řízení o udělení azylu je specifické tím, že tvrzení žadatele o azyl brají zcela zásadní roli a správní orgán z nich vždy vychází. Obsahují-li skutečnosti obecně podřaditelné azylovým důvodům, hodnotí je z hlediska pravdivosti a opatří si objektivní informace o zemi původu, které pak porovná s údaji sdělenými žadatelem a učiní celkový závěr.“* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 111/2005-58). Zdejší soud se s nadepsanou judikaturou Nejvyššího správního soudu plně ztotožňuje a dodává, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí odpovídajícím způsobem zabýval veškerými relevantními skutečnostmi (zjištěními), které jej v řešeném případě vedly k závěru o neudělení mezinárodní ochrany žalobci.
34. Pokud tedy žalobce zcela obecně namítl, že žalovaný ve svém hodnocení nevycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, pak zdejší soud neshledal toto blíže nespecifikované tvrzení důvodným. Soud zároveň nebyl ani v tomto ohledu povinen za žalobce domýšlet konkrétní argumentaci ve smyslu jednoznačného uvedení té které případně nezjištěné (relevantní) skutečnosti. Nutno též připomenout, že se ze správního spisu jasně podává skutečnost, že se žalobce dostavil k seznámení se s podklady pro rozhodnutí, avšak se k nim v zásadě nijak nevyjádřil a nenavrhl jejich doplnění či opatření dalších podkladů. Za daného stavu tak soud pokládá žalobcovo tvrzení o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu značně účelovým a nepřipadným.
35. Podle § 12 zákona o azylu platí, že azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
36. Z § 14 věty první zákona o azylu vyplývá, že nebude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen "humanitární azyl") z humanitárního důvodu.
37. Úvodem věcného posouzení žalobcovy argumentace je třeba připomenout, že institut azylu slouží lidem, kteří jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů, a

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

obecně není prostředkem pro řešení jakýchkoli problémů (např. osobních či rodinných) v zemi původu. Pronásledováním se přitom dle § 2 odst. 4 zákona o azylu rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Udělení azylu tak lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonných podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území České republiky není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43). K tomu lze odkázat i na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2014, č. j. 9 Azs 117/2014-93, ve kterém bylo vysloveno, že *„[d]le ustálené judikatury je poskytnutí azylu zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území České republiky, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pocítuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem.“* (srov. např. i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, nebo ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69).

38. Na základě dříve popsaného se soud zcela ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobci nebylo možno mezinárodní ochranu ve smyslu výše citovaných ustanovení zákona o azylu udělit. Vycházejí ze zjištěného skutkového stavu je totiž zcela evidentní, že v případě žalobce nebyly naplněny citované zákonné podmínky pro udělení azylu, ani pro udělení humanitárního azylu, či pro poskytnutí tzv. doplňkové ochrany. Žalovaný přitom vzal do úvahy veškerá učiněná zjištění, tyto náležitě vyhodnotil a své závěry též odpovídajícím způsobem odůvodnil.
39. Pokud se jedná o naplnění podmínek dle § 12 zákona o azylu, již žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečným způsobem popsal, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že ve své vlasti vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce totiž dle jím učiněné výpovědi neměl žádné politické přesvědčení, ve Vietnamu neměl potíže se státními orgány ani bezpečnostními složkami a nesdělil ani žádnou jinou okolnost, která by svědčila o tom, že ve Vietnamu jakýmkoliv způsobem uplatňoval svá politická práva či svobody. Žalobce tudíž neuvedl nic, co by mohlo vést k závěru o tom, že byl ve Vietnamu v souvislosti s uplatňováním politických práv či svobod vystaven jednání podřaditelnému pod pojem pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Současně ve věci nevyplynulo, že by měl žalobce odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Ostatně proti závěrům žalovaného o nesplnění podmínek stanovených v § 12 zákona o azylu žalobce ani v podané žalobě nic nenamítl.
40. Žádné skutečnosti svědčící pro udělení mezinárodní ochrany z důvodu uvedeného v § 13 zákona o azylu (tj. azyl za účelem sloučení rodiny) nebyly v řízení zjištěny a nebyly tvrzeny ani samotným žalobcem. Soud proto konstatuje, že rozhodnutí žalovaného bylo i v tomto směru zákonné, odpovídající zjištěným skutečnostem a rovněž náležitě odůvodněné (viz str. 5 napadeného rozhodnutí).

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

41. Soud se dále zabýval otázkou udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. V této souvislosti předně odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2005, č. j. 6 Azs 304/2004-43, v němž se Nejvyšší správní soud vyjádřil k otázce rozsahu přezkumu rozhodnutí v části o neudělení humanitárního azylu soudem a dospěl k závěru, že „udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu) je vázáno na správní uvážení a žadatel na ně nemá nárok. Soud při přezkoumávání takového rozhodnutí posuzuje pouze to (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), zda uvážení nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem a zda k němu správní orgán dospěl řádným procesním postupem; nemůže však – jsou-li tyto předpoklady splněny – vytýkat správnímu orgánu, že svého práva udělit humanitární azyl neužil.“ (srov. např. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, či usnesení téhož soudu ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 167/2016-31, a ze dne 31. 3. 2025, č. j. 6 Azs 279/2024-42).
42. Smyslem a účelem humanitárního azylu se přitom Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, v němž konstatoval, že „smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“ (srov. např. i usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2025, č. j. 22 Azs 76/2025-55).
43. Ve vztahu k humanitárnímu azylu se žalovaný zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu (viz str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí). Konstatoval, že žalobce je dospělou, plně právně způsobilou, praceschopnou a zdravou osobou. Žalovaný též uvedl, že důvodem žádosti žalobce byly toliko rodinné důvody, přičemž se odpovídajícím způsobem zabýval i zdravotním stavem žalobcovy manželky, která dle doložených lékařských zpráv není bezprostředně ohrožena na životě, přičemž stále pracuje (podniká) a je soběstačná. Zmíněn byl také fakt, že ve společné domácnosti se žalobcem a jeho manželkou žije 6 dětí, z nichž jsou pouze dvě nezletilé (aktuálně ve věku už 14 a 16 let). Ostatní děti jsou tedy již zletilé, a tudíž mohou manželce žalobce vypomáhat při zvládání jejích zdravotních potíží. Připomenuta byla i skutečnost, že žalobce vykonával od roku 2020 do roku 2024 trest odnětí svobody za závažnou drogovou trestnou činnost, přičemž tedy byla jeho manželka nucena obstarávat veškeré záležitosti sama, resp. za pomoci dětí. Žalovaný v souladu s nadepsanou judikaturou Nejvyššího správního soudu upozornil též na to, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a je udělován jen za výjimečných okolností, a to v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, a kdy by bylo naprosto „nehumánní“ azyl neudělit. V kontextu všech zjištěných okolností poté neshledal, že by se ve věci jednalo o případ hodný zvláštního zřetele, neboť životní situaci žalobce nebylo možno považovat za mimořádnou, jak vyžaduje § 14 zákona o azylu. Nutno k tomu uvést, že z judikatury Nejvyššího správního soudu jednoznačně vyplývá, že za důvod hodný zvláštního zřetele lze považovat pouze zcela závažné okolnosti, jako jsou např. vysoký věk, zdravotní stav u osob Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

zvlášť těžce postižených nebo nemocných, příchod z oblastí aktuálně postižených humanitární katastrofou apod. (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, či ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 Azs 17/2017-28). Vzhledem k tomu, že žádné natolik závažné skutečnosti nebyly v průběhu správního řízení zjištěny, soud se plně ztotožnil s hodnocením žalovaného v tom, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalovaný také dle soudu zcela přílehavě zdůraznil i to, že humanitární azyl není určen k zajištění pobytového povolení, jelikož je k tomu primárně určen zákon o pobytu cizinců. Ani v tomto směru tedy žalovaný neshledal nic, co by mělo žalobci bránit v tom, aby nadále vedl život ve své vlasti.

44. Dle názoru soudu tak vzal žalovaný v úvahu všechna podstatná kritéria řešeného případu, která řádně zhodnotil a dospěl k logickému a odůvodněnému závěru. Soud má tudíž za to, že žalovaný nevybočil z mezí správního uvážení a nedopustil se zjevné libovůle. K žalobcem odkazovaným rozsudkům (konkrétně Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 52 Az 46/2003, Krajského soudu v Praze sp. zn. 47 Az 114/2003 a Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Azs 421/2004), podle nichž musí být zřejmé, o co se opírají úvahy žalovaného, z jakých podkladů vycházel a k jakým závěrům dospěl, ze kterých žalobce dovodil porušení volnosti správního uvážení, soud konstatuje, že rozpor mezi nimi a žalobou napadeným rozhodnutím neshledal. Jinak řečeno, v poukazovaných věcech se jednalo o situaci, kdy z rozhodnutí žalovaného nebylo patrné, o co se jeho úvahy opíraly, z jakých podkladů při své úvaze vycházel a k jakým závěrům dospěl. Taková situace však v daném případě nenastala.
45. Ve vztahu k tomu, zdali měly být při rozhodování o humanitárním azylu zohledněny rodinné vazby žalobce na území České republiky, pak zdejší soud odkazuje na závěry plynoucí z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. usnesení ze dne 18. 2. 2021, č. j. 5 Azs 311/2020-29, ze dne 11. 6. 2025, č. j. 1 Azs 56/2025-31, nebo ze dne 13. 8. 2025, č. j. 22 Azs 76/2025-55), že *„sloučení rodiny, resp. zachování stávajících rodinných vazeb obecně nelze považovat za případ hodný zvláštního zřetele, pro který by mohl správní orgán bez dalšího humanitární azyl udělit. Důvody hodné zvláštního zřetele, jejichž zjištění je předpokladem pro udělení této formy azylu, nejsou v zákoně o azylu definovány. Nutno však dovodit, že snaha po legalizaci pobytu z důvodu společného soužití s manželem žijícím na území ČR (občanem Vietnamské socialistické republiky, který však o azyl nepožádal) je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných, mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona o azylu.“*
46. V kontextu nemoci manželky žalobce zároveň žalovaný odpovídajícím způsobem zkoumal, zda její zdravotní stav a rodinné poměry nutně vyžadují přítomnost žalobce na území České republiky. Aniž by soud jakkoliv zpochybňoval nedobrý zdravotní stav žalobcovy manželky (resp. její potřebu dialýzy), přisvědčil závěru žalovaného ve věci, že se nejedná o skutečnost, která by odůvodňovala zcela výjimečnou potřebu přítomnosti žalobce na území. Sám žalobce v rámci správního řízení uvedl, že jeho manželka nadále pracuje, je soběstačná, v případě domácí dialýzy jí pomáhá pouze s připojením přístroje na tělo a na dialýzu do nemocnice by byla schopna se dopravit i sama autobusem. Za podstatnou považuje soud také skutečnost, že žalobcova manželka by ani v případě nuceného vycestování žalobce z České republiky nezůstala sama, neboť ve společné domácnosti s ní žije 6 dětí, z nichž jsou již 4 zletilé, a případně nezbytnou péči by jí tudíž tyto mohly zabezpečit. Ostatně žalobce v letech 2020 až 2024 vykonával trest odnětí svobody za závažnou drogovou trestnou činnost, kterou Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

spáchal o své vlastní vůli a vědom si možných zásadně negativních důsledků, kdy se jeho rodina nepochybně bez jeho pomoci obešla. K tomu je případným odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2019, č. j. 2 Azs 12/2018-41, v němž bylo příležitostně také pro nyní řešený případ vysloveno, že „z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, plyne, že správní uvážení nelze nahradit uvážením soudním, lze ovšem přezkoumat, zda uvážení nevybočilo z přípustných mezí. Žádné vybočení z mezí správního uvážení v rozhodnutí žalovaného není patrné. Pokud žalovaný dospěl po důkladném vyhodnocení rozhodných skutkových okolností (vývoj zdravotního stavu manžela stěžovatelky, jejich rodinných poměrů aj.) k závěru, že tento typ mezinárodní ochrany neuděluje, nelze jeho rozhodnutí vyčítat žádnou svévoli. Situace stěžovatelky není natolik tíživá, aby nezbytně vyžadovala řešení formou humanitárního azylu. Jde o vcelku běžnou situaci soužití zdravé stěžovatelky s člověkem, u něhož je ze zdravotních důvodů (kvůli v minulosti prodělané léčbě vážné choroby) vhodné, avšak nikoli nezbytné, aby využíval dobrodiní kvalitního zdravotního systému v ČR. Je na stěžovatelce a jejím manželu, jak si své rodinné poměry uspořádají – zda stěžovatelka získá běžný cizinecko-právní pobytový titul v ČR a budou pokračovat v rodinném soužití na území ČR, anebo vycestují do Gruzie i s rizikem, že zdravotní komfort manžela tam bude nižší. Institut humanitárního azylu lze v případech obdobných stěžovatelčinu využít, avšak není to v žádném případě nezbytné; jiné než výjimečné užívání tohoto institutu v případech typově odpovídajících stěžovatelčinu by vyprázdnilo výjimečnou a mimořádnou povahu tohoto institutu.“ Pokud tedy žalovaný v posuzovaném případě žalobci humanitární azyl neudělil, a to vzhledem ke všem dříve uvedeným relevantním skutečnostem, nevybočil dle hodnocení soudu z mezí zákonného oprávnění ke správnímu uvážení (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2019, č. j. 9 Azs 359/2018-32).

47. Jedná-li se dále o dvě nezletilé děti žalobce pobývající na území, tak soud předně poznamenává, že tyto jsou ve věku již 14 a 16 let, a proto zjevně nejde o máloleté děti, které by vyžadovaly neustálou péči jednoho z rodičů. Nadto žalobce uvedl skutečnost, že manželce pomáhá s výchovou a péčí o děti, poprvé až v žalobě. Ve správním řízení přitom ani netvrdil, že by se podílel na péči o domácnost (zmínil toliko pomoc manželce s podnikáním a stran řešení jejich zdravotních potíží). Obecně tvrzené rodinné vazby v České republice nicméně nejsou v případě žalobce azylově relevantním důvodem. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu totiž délka pobytu v České republice, vytvořené zázemí či míra integrace nepředstavují samy o sobě důvody zvláštního zřetele k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu (srov. např. usnesení ze dne 8. 3. 2019, č. j. 7 Azs 403/2018-27, nebo ze dne 27. 8. 2015, č. j. 9 Azs 145/2015-48). V případě žalobce nedochází ani k zásahu do práva na respektování soukromého a rodinného života zakotveného v čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. K aplikaci tohoto ustanovení se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudcích ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011-47, ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010-96, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, či ze dne 19. 5. 2016, č. j. 5 Azs 220/2015-35. V posledně uvedeném rozsudku přitom Nejvyšší správní soud konstatoval, že neudělení mezinárodní ochrany zpravidla neznamená natolik intenzivní zásah do rodinného a soukromého života, aby byl rozporný s mezinárodními závazky. O povinnosti státu respektovat volbu země společného pobytu osob lze uvažovat v naprosto výjimečných případech, například tehdy, má-li cizinec manželku, která je českou občankou, s níž se mu na území České republiky narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je zcela závažný a neumožňuje jí starat se o dítě. O takto mimořádné okolnosti se však v případě žalobce zjevně nejedná.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

48. Soud poté uvádí, že žalobcem povšechně odkazovaná judikatura Evropského soudu pro lidská práva a Soudního dvora Evropské unie není na jeho případ přílehlavá, neboť děti žalobce, které jsou státními příslušníky České republiky, jsou již zletilé a dvě nezletilé děti žalobce jsou státními příslušníky Vietnamu, a tudíž seznatelně nejsou občany Evropské unie. V tomto ohledu soud doplňuje, že v rozsudku ze dne 18. 4. 2019, č. j. 9 Azs 415/2018-64, Nejvyšší správní soud také vyslovil, že „*si plně uvědomuje obsah čl. 8 Úmluvy garantujícího právo na rodinný a soukromý život. Uvedený článek však nelze vykládat tak, že by do tohoto práva nemohlo být zasaženo. Jak vyplývá z konstantní judikatury, subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území ČR neexistuje (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012-45, ze dne 28. 8. 2013, č. j. 8 As 5/2013-43). Obdobně nahlíží na uvedené právo i ESLP (viz např. rozsudek ze dne 28. 6. 2011 ve věci Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, či rozsudek velkého senátu ze dne 3. 10. 2014 ve věci Jeunesse proti Nizozemsku, stížnost č. 12738/10).*“
49. Dále soud v této souvislosti připomíná judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle které důvodem pro udělení mezinárodní ochrany není pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv v zemi původu (srov. např. rozsudek nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2003 č. j. 7 Azs 13/2003-40), nebo samotný původ žalobce ze země s nedemokratickým režimem (srov. rozsudek téhož soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004-79, nebo jeho usnesení ze dne 30. 8. 2021, č. j. 10 Azs 294/2021-35, či ze dne 14. 11. 2023, č. j. 6 Azs 218/2023-31). Pouhé tvrzení žalobce, že ve Vietnamu (obecně) dochází k porušování lidských práv a že se nejedná o demokratickou zemi, aniž by toto bylo vztaženo přímo k osobě žalobce, tudíž nemůže být samo o sobě důvodem pro poskytnutí humanitárního azylu, neboť k tomu daný institut rozhodně neslouží.
50. Podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu platí, že doplňkovou ochranu nelze udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil vážného zločinu. Výkladem tohoto ustanovení se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, podle kterého pojem vážný zločin „*je autonomním pojmem azylového práva a je třeba jej vykládat s přihlédnutím k významu, jaký mu přikládá směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (kvalifikační směrnice) a Úmluva o právním postavení uprchlíků (č. 208/1993 Sb.). Závěr o tom, že se žadatel o mezinárodní ochranu dopustil vážného zločinu, a tudíž mu nelze udělit doplňkovou ochranu, nelze odůvodnit pouze s odkazem na skutečnost, že byl odsouzen za spáchání činu, jenž je ve vnitrostátním trestním právu kvalifikován jako zvlášť závažný zločin, nýbrž je vždy třeba posoudit individuální okolnosti případu.*“
51. Soud se v návaznosti na shora citované ustanovení a judikaturu Nejvyššího správního soudu zabýval, a to v odpovídající rovině obecnosti, toliko prostým a blíže nespecifikovaným žalobním tvrzením stran postupu žalovaného podle § 15a zákona o azylu. Podle názoru soudu přitom žalovaný požadavkům formulovaným Nejvyšším správním soudem v této části vyhověl, neboť okolnosti trestného činu spáchaného žalobcem a jeho závažnost náležitě posoudil (viz str. 8 až 10 napadeného rozhodnutí), přičemž při hodnocení vážného zločinu dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu vzal v potaz mj. povahu činu, skutečně způsobenou škodu, povahu a výši trestu včetně podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a otázku, zda je daný zločin obecně považován za vážný. Žalovaný vycházel z obsahu odsuzujících trestních rozsudků a hodnotil individuální okolnosti případu, přičemž poukázal na to, že žalobce společně s dalším spoluobžalovaným vyrobil nejméně 8 877,23 g Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

pervitinu, což téměř šestkrát převyšuje hranici velkého rozsahu, přičemž bez jeho úlohy tzv. „vaříče“ by nedošlo k dokonání trestné činnosti, čímž ohrozil život a zdraví značného množství osob, kdy nemalá část vyrobeného pervitinu již byla konzumentům distribuována. Podrobně rozebral i závažnost žalobcova jednání včetně polehčujících okolností (řádný život před spácháním trestného činu, dobrá prognóza nápravy, uložení trestu pod spodní hranici zákonné trestní sazby, podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody). Žalovaný též upozornil na velmi vysokou společenskou škodlivost drogové trestné činnosti, které se žalobce dopustil. Žalobcova trestná činnost tak i podle názoru soudu naplňuje znaky vážného zločinu ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, kdy navíc nešlo jen o důvodné podezření, ale již o pravomocné odsouzení žalobce za danou závažnou drogovou trestnou činnost. Povšechnou námitku žalobce, zpochybňující správnost aplikace § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu v posuzovaném případě, tudíž soud neshledal důvodnou, jelikož žalovaný vyložil pojem vážného zločinu, přičemž také popsal konkrétní okolnosti spáchání předmětné trestné činnosti na území České republiky. Žalovaný vzal zároveň do úvahy i polehčující okolnosti, avšak i přes jejich existenci nevyhodnotil, že by se žalobce vážného zločinu ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu nedopustil. Ostatně sám žalobce v podané žalobě ani nijak (relevantně) nezpochybňoval fakt, že se vážného zločinu dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu dopustil.

52. K tomu je případným odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2024, č. j. 4 Azs 86/2024-49, nebo ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119, v nichž bylo shodně vyloženo, že *„pokud správní orgán v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany dospěje k závěru, že byly prokázány důvody vylučující udělení mezinárodní ochrany dle § 15 nebo § 15a zákona o azylu, není povinen zjišťovat případnou existenci důvodů pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 nebo § 14a zákona o azylu (srov. např. usnesení ze dne 31. 5. 2023, č. j. 4 Azs 137/2023-30, ze dne 19. 10. 2023, č. j. 7 Azs 147/2023-34, ze dne 21. 2. 2024, č. j. 3 Azs 320/2022-39, ze dne 31. 7. 2024, č. j. 6 Azs 343/2023-26). V projednávané věci tak nebylo vůbec namístě se případnou existencí důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu zabývat, neboť byl žalobce z možnosti udělení doplňkové ochrany ex lege vyloučen. Vztah žalobce s jeho nezletilými dětmi (ve věku 14 a 16 let), které s ním žijí ve společné domácnosti (spolu s manželkou žalobce a dalšími čtyřmi zletilými dětmi žalobce), proto nemůže mít v této souvislosti vliv na jeho postavení, neboť žalobce byl z doplňkové ochrany vyloučen z důvodu jeho trestní minulosti. Pro aplikování uvedené vylučující klauzule tedy nebylo možné žalobci doplňkovou ochranu ze zákona udělit (srov. také usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2025, č. j. 8 Azs 163/2024-56).*
53. Soud pak pro úplnost k obecné námitce žalobce, dle které bylo napadeným rozhodnutím nepřiměřeně zasaženo do rodinného a soukromého života celé jeho rodiny, opětovně uvádí, že samotná existence rodinných vazeb na území České republiky nezakládá důvod pro udělení jakéhokoli typu mezinárodní ochrany. Tento institut není obecně prostředkem pro řešení jakýchkoli problémů (osobních, rodinných či ekonomických) v zemi původu. Není ani prostředkem pro jejich řešení, pokud nastaly po příchodu cizince na území České republiky (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2018, č. j. 2 Azs 21/2018-59). S ohledem na výše uvedené se přitom žalovaný nemusel zabývat tím, zda napadené rozhodnutí bude představovat nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života žalobce a jeho rodiny. Možno též pro doplnění poukázat na usnesení rozšířeného senátu ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48, ve kterém bylo vysloveno, že *„řešení situace takových cizinců, resp. žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří mají v České republice osobní či rodinné Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.*

vazby, v jejichž důsledku by jejich nucené vycestování mohlo představovat porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je třeba hledat v zákoně o pobytu cizinců.“ (srov. např. i usnesení téhož soudu ze dne 11. 6. 2025, č. j. 1 Azs 56/2025-31, nebo ze dne 13. 8. 2025, č. j. 22 Azs 76/2025-55).

54. Závěrem soud ve věci konstatuje, že žalobce od počátku správního řízení, jakož i v řízení soudním, tvrdil, že chce na území České republiky setrvat, protože zde žije jeho rodina a on ve Vietnamu nikoho nemá, přičemž veškeré vazby má s ohledem na délku svého pobytu právě na území České republiky. Žalobce přitom podal žádost o mezinárodní ochranu až v okamžiku, kdy zjistil, že zde po zrušení trvalého pobytu z důvodu spáchání drogové trestné činnosti, pro kterou byl odsouzen k trestu odnětí svobody, nedisponuje pobytovým oprávněním. Nijak přitom nezpochybnil, že jediným důvodem žádosti o azyl je snaha legalizovat pobyt na území České republiky, neboť vlastní vinou přišel o odkazované pobytové oprávnění. S ohledem na již dříve popsane však důvody, které žalobce vedly k podání předmětné žádosti o mezinárodní ochranu, nejsou nijak azylově relevantní a svou situaci musí primárně řešit v režimu zákona o pobytu cizinců (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2016, č. j. 6 Azs 89/2016-50, nebo ze dne 22. 7. 2014, č. j. 9 Azs 117/2014-93). Soud k uvedenému pro úplnost doplňuje též odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81, v němž bylo konstatováno, že „o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového“ (srov. též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005-51, ze dne 18. 6. 2019, č. j. 8 Azs 27/2019-52, či ze dne 1. 9. 2020, č. j. 4 Azs 82/2020-50).
55. Lze tudíž shrnout, že žalobce v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, jakož ani v řízení před soudem, neuvedl žádné tvrzení, jež by bylo relevantní z hlediska udělení některé z forem mezinárodní ochrany podle zákona o azylu. Žalovaný při svém rozhodování zohlednil všechna tvrzení žalobce ve spojení s podklady pro rozhodnutí, které si opatřil, přičemž tyto následně vyhodnotil a vztáhl je právě k situaci žalobce, na kterou logicky, rádě a v úplnosti reagoval.
56. Z výše uvedeného tak vyplývá, že soud neshledal porušení právních předpisů ani mezinárodních smluv a napadené rozhodnutí vyhodnotil jako dostatečně odůvodněné (tj. přezkoumatelné), vycházející z náležitě zjištěného skutkového stavu a jeho odpovídajícího hodnocení (tj. zákonné). V mezích žalobních bodů proto soud shledal podanou žalobu za nedůvodnou, a tudíž ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I. rozsudku zamítl.
57. Současně soud v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. výrokem II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem3 lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 8. října 2025

Mgr. Radim Kadlčák v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.